

ZAMONAVIY TA'LIMDA INTERAKTIV METODLARDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK AHAMIYATI

*Termiz davlat pedagogika instituti
Pedagogika va ijtimoiy fanlar fakulteti
Pedagogika yo'nalishi talabasi
Ergasheva Mushtariy*

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv metodlardan foydalanishning pedagogik ahamiyati, ularning o'quv jarayonidagi o'rni hamda ta'lim sifatini oshirishdagi imkoniyatlari tahlil qilingan. Interaktiv metodlar o'quvchilarni ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylantirib, ularning mustaqil fikrlash, muloqot qilish, muammolarni hal etish va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, maqolada interaktiv ta'lim texnologiyalarining nazariy asoslari, ularni amaliyotga joriy etishning pedagogik shart-sharoitlari hamda zamonaviy ta'lim muassasalarida qo'llashning samarali usullari yoritilgan. Tadqiqot natijalari interaktiv metodlardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirish va kompetensiyaviy yondashuvni rivojlantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: interaktiv metodlar, zamonaviy ta'lim, pedagogik texnologiyalar, ta'lim sifati, o'quv jarayoni, mustaqil fikrlash, innovatsion yondashuv, kommunikativ kompetensiya, faol ta'lim, kompetensiyaviy yondashuv.

Anotation: This article examines the pedagogical significance of using interactive methods in modern education, their role in the learning process, and their contribution to improving educational quality. Interactive methods transform students into active participants in the educational process and promote the development of independent thinking, communication skills, problem-solving abilities, and creativity. The paper also discusses the theoretical foundations of interactive learning technologies, the pedagogical conditions for their implementation, and effective ways of applying them in contemporary educational institutions. The findings indicate that the use of interactive methods enhances learning effectiveness, increases students' motivation toward education, and supports the development of a competency-based approach in teaching and learning.

Keywords: interactive methods, modern education, pedagogical technologies, educational quality, learning process, independent thinking, innovative approach, communicative competence, active learning, competency-based approach.

KIRISH

XXI asr globallashuv, raqamli transformatsiya va innovatsion rivojlanish jarayonlari bilan tavsiflanadigan yangi taraqqiyot bosqichi sifatida insoniyat oldiga mutlaqo yangi talablarni qo‘ymoqda. Fan va texnologiyalarning jadal rivojlanishi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining hayotning barcha sohalariga chuqur kirib borishi natijasida ta’lim tizimi ham tubdan yangilanmoqda. Zamonaviy jamiyatda ta’limning asosiy maqsadi nafaqat o‘quvchilarga ma’lum hajmdagi bilimlarni yetkazish, balki ularni mustaqil fikrlaydigan, ijodkor, tashabbuskor, kommunikativ kompetensiyalarga ega va zamonaviy mehnat bozori talablariga mos mutaxassislar sifatida shakllantirishdan iboratdir. Ushbu maqsadlarga erishishda pedagogik texnologiyalarni takomillashtirish, ta’lim jarayonini demokratlashtirish va interaktiv metodlardan samarali foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda dunyo ta’lim tizimida an’anaviy o‘qitish modelidan kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta’lim modeliga o‘tish jarayoni kuzatilmoqda. Mazkur yondashuvda o‘quvchi ta’lim jarayonining passiv tinglovchisi emas, balki faol ishtirokchisi, bilimlarni mustaqil egallovchi va amaliy faoliyatda qo‘llovchi subyekt sifatida qaraladi. Shu nuqtayi nazardan interaktiv metodlar ta’lim samaradorligini oshirishning eng muhim vositalaridan biri sifatida e’tirof etilmoqda. Interaktiv metodlar o‘quvchilarning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini kuchaytiradi, ularning tanqidiy va kreativ fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi, jamoada ishlash madaniyatini shakllantiradi hamda o‘quv jarayonini yanada samarali tashkil etishga xizmat qiladi. O‘zbekiston Respublikasida ham ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, xalqaro standartlar asosida rivojlantirish va ilg‘or pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilangan. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida har bir fuqaroning bilim olish huquqi kafolatlangan bo‘lib, ta’lim tizimini rivojlantirish davlatning muhim vazifalaridan biri sifatida e’tirof etilgan. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar natijasida ta’lim sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilinmoqda.

Xususan, O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonunida ta’lim jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish, innovatsion metodlardan foydalanish, ta’lim oluvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish muhim vazifalar sifatida belgilangan. Mazkur qonunda ta’limning insonparvarlik, uzluksizlik, tizimlilik, ochiqlik va zamonaviy ilm-fan yutuqlariga asoslanishi kabi tamoyillar mustahkamlab qo‘yilgan. Ushbu tamoyillarni amaliyotga tatbiq etishda interaktiv metodlardan foydalanish alohida ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF–5847-sonli “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Farmonida ta’lim jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni

keng joriy etish, professor-o'qituvchilarning pedagogik mahoratini oshirish, innovatsion ta'lim metodlarini qo'llash va talabalar mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan. Konsepsiyada ta'lim jarayonining sifat ko'rsatkichlarini xalqaro mezonlar asosida takomillashtirish hamda ta'lim oluvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6079-sonli "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash to'g'risidagi Farmoni ta'lim tizimini raqamlashtirish, elektron ta'lim resurslarini rivojlantirish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng qo'llash uchun muhim huquqiy asos yaratdi. Mazkur strategiya doirasida zamonaviy ta'lim platformalari, masofaviy ta'lim tizimlari, elektron kutubxonalar va raqamli o'quv resurslaridan samarali foydalanish orqali ta'lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish vazifalari belgilangan. Ushbu vazifalarni amalga oshirishda interaktiv metodlar alohida o'rin tutadi, chunki ular o'quvchilarni faol bilim oluvchi subyektga aylantirishga xizmat qiladi. Jahon pedagogika fanida interaktiv ta'lim texnologiyalarining nazariy va amaliy asoslari ko'plab olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Jumladan, J. Dyui, J. Bruner, L. Vygotskiy, B. Blum, J. Piaget kabi olimlarning ilmiy qarashlarida o'quvchining faol bilish faoliyati, hamkorlikda o'qitish va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim g'oyalari muhim o'rin egallaydi. Ushbu nazariyalar zamonaviy interaktiv metodlarning shakllanishiga ilmiy asos bo'lib xizmat qilgan. Bugungi kunda "Aqliy hujum", "Klaster", "Munozara", "Keys-stadi", "Bumerang", "Sinkveyn", "Debat", "Insert", "Fishbone", "Loyiha metodi" kabi interaktiv metodlar dunyoning rivojlangan ta'lim tizimlarida keng qo'llanilmoqda.

Interaktiv metodlarning pedagogik ahamiyati shundaki, ular o'quvchilarning bilish faolligini oshiradi, mustaqil fikrlashga o'rgatadi, muloqot madaniyatini rivojlantiradi va nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan bog'lash imkonini yaratadi. An'anaviy darslarda asosiy e'tibor o'qituvchining faoliyatiga qaratilgan bo'lsa, interaktiv ta'limda markaziy o'rinni o'quvchi egallaydi. Natijada o'quvchilar bilimlarni tayyor holda qabul qilmaydi, balki izlanadi, muhokama qiladi, tahlil qiladi va mustaqil xulosalar chiqaradi. Bu esa bilimlarning mustahkam o'zlashtirilishiga hamda hayotiy vaziyatlarda qo'llanilishiga zamin yaratadi. Zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv metodlardan foydalanishning dolzarbligi shundan iboratki, ular ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning ijodiy va intellektual salohiyatini rivojlantirish, ta'lim jarayonini insonparvarlashtirish va demokratlashtirish hamda kompetensiyaviy yondashuvni samarali amalga oshirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, globallashtirish va axborotlashuv sharoitida raqobatbardosh, tashabbuskor va yuqori malakali kadrlarni tayyorlash jarayonida interaktiv metodlarning pedagogik imkoniyatlarini chuqur o'rganish va amaliyotga keng joriy etish muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega hisoblanadi. Shu bois zamonaviy ta'limda interaktiv metodlardan foydalanishning

pedagogik ahamiyatini ilmiy jihatdan tadqiq etish pedagogika fanining dolzarb yo‘nalishlaridan biri bo‘lib qolmoqda.

Zamonaviy ta‘lim tizimining rivojlanish tendensiyalari shuni ko‘rsatmoqdaki, bugungi kunda ta‘lim jarayonining samaradorligini oshirish, ta‘lim oluvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, ularni hayotiy faoliyatga tayyorlash va kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish pedagogik faoliyatning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Ushbu vazifalarni amalga oshirishda interaktiv metodlardan foydalanish alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki interaktiv metodlar o‘quvchi va o‘qituvchi o‘rtasidagi hamkorlikni ta‘minlaydi, ta‘lim jarayonini demokratlashtiradi, o‘quvchilarni faol bilish faoliyatiga jalb qiladi hamda o‘zaro fikr almashish, muammolarni birgalikda hal etish va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Zamonaviy pedagogik nazariyalarga ko‘ra, inson tomonidan mustaqil ravishda o‘zlashtirilgan bilimlar tayyor shaklda berilgan bilimlarga nisbatan ancha mustahkam va uzoq muddatli bo‘ladi. Shu sababli bugungi kunda interaktiv metodlar ta‘lim samaradorligini oshirishning eng muhim vositalaridan biri sifatida qaralmoqda. Interaktiv metodlarning asosiy mohiyati ta‘lim jarayonida barcha ishtirokchilarning faol hamkorligini tashkil etishdan iborat. Mazkur metodlar o‘quvchilarni faqat tinglovchi sifatida emas, balki ta‘lim jarayonining faol subyekti sifatida namoyon bo‘lishiga imkon yaratadi. An‘anaviy ta‘lim modelida bilimlarning asosiy manbai o‘qituvchi hisoblangan bo‘lsa, interaktiv ta‘limda bilimlar o‘quvchilarning o‘zaro hamkorligi, muhokamasi, tahlili va izlanishlari orqali shakllanadi. Bu esa o‘quvchilarda mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal etish, muloqotga kirishish va o‘z nuqtayi nazarini asoslab bera olish kabi muhim kompetensiyalarni rivojlantiradi. Ayniqsa, zamonaviy axborotlashgan jamiyat sharoitida insonning muvaffaqiyati ko‘p jihatdan uning mustaqil fikrlashi, axborotlarni tahlil qila olishi va samarali muloqot o‘rnata bilishiga bog‘liq bo‘lib qolmoqda. Interaktiv metodlar o‘quvchilarning bilish faolligini oshirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Pedagogik tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, o‘quvchilar o‘zlari faol qatnashgan darslarda berilgan ma‘lumotlarni ancha yaxshi o‘zlashtiradi. Sababi, faol ishtirok etish jarayonida bir vaqtning o‘zida fikrlash, tahlil qilish, muhokama yuritish, tinglash va xulosa chiqarish faoliyatlari amalga oshiriladi. Bu esa bilimlarni chuqurroq anglash va uzoq muddatli xotirada saqlash imkonini beradi. Interaktiv metodlardan foydalanilgan mashg‘ulotlarda o‘quvchilarning diqqatini jamlash darajasi ortadi, darsga qiziqishi kuchayadi va o‘quv motivatsiyasi sezilarli ravishda oshadi. Natijada ta‘lim samaradorligi yuqori darajaga ko‘tariladi. Zamonaviy ta‘limda interaktiv metodlardan foydalanishning yana bir muhim jihati o‘quvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish bilan bog‘liqdir. Bugungi kunda jamiyatda muvaffaqiyatga erishish uchun inson nafaqat chuqur bilimga, balki samarali muloqot qila olish qobiliyatiga ham ega bo‘lishi lozim. Interaktiv metodlar o‘quvchilarga fikr almashish, munozara olib borish, guruhda

ishlash va o'z fikrlarini erkin ifodalash imkoniyatini yaratadi. Natijada ularda nutq madaniyati, tinglash ko'nikmasi, bahs-munozara olib borish qobiliyati hamda jamoa bilan ishlash malakalari shakllanadi. Ayniqsa, "Debat", "Munozara", "Aqliy hujum", "Klaster", "Keys-stadi" kabi metodlar kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirishda katta pedagogik ahamiyatga ega. Interaktiv metodlarning pedagogik ahamiyati o'quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishida ham namoyon bo'ladi. Hozirgi globallashuv va axborotlar oqimi kuchaygan davrda inson turli manbalardan olingan ma'lumotlarni tahlil qilish, taqqoslash va baholash ko'nikmalariga ega bo'lishi zarur. Interaktiv metodlar aynan shu kompetensiyalarni rivojlantirishga xizmat qiladi. Dars jarayonida o'quvchilarga muammoli vaziyatlar taqdim etilishi, turli nuqtayi nazarlarni taqqoslash vazifalarining berilishi va mustaqil xulosalar chiqarishga undalishi natijasida tanqidiy fikrlash rivojlanadi. Tanqidiy fikrlash esa o'z navbatida o'quvchilarning ilmiy dunyoqarashini kengaytiradi, ularni stereotip qarashlardan xalos qiladi va hayotiy muammolarga ijodiy yondashishga o'rgatadi. Interaktiv metodlar o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy mehnat bozori innovatsion g'oyalarni ilgari sura oladigan, nostandart qarorlar qabul qiladigan va ijodkor mutaxassislariga ehtiyoj sezmoqda. Shu sababli ta'lim tizimida ijodiy fikrlashni rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Interaktiv metodlar orqali tashkil etilgan mashg'ulotlarda o'quvchilar yangi g'oyalarni ilgari suradi, muammolarga turli nuqtayi nazardan yondashadi va o'zining ijodiy imkoniyatlarini namoyon etadi. Bu esa ularning intellektual salohiyatini rivojlantirish bilan birga, kelajakdagi kasbiy faoliyatida muvaffaqiyat qozonishiga ham zamin yaratadi.

Ta'lim jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish o'quvchilarning ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirishga ham xizmat qiladi. Guruhli ishlash, jamoaviy loyihalar va hamkorlikka asoslangan mashg'ulotlar davomida o'quvchilar bir-birining fikrini hurmat qilish, mas'uliyatni taqsimlash, kelishuvga erishish va hamkorlikda faoliyat olib borish tajribasini egallaydi. Ushbu ko'nikmalar zamonaviy jamiyatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun muhim omillardan hisoblanadi. Chunki bugungi kunda deyarli barcha kasbiy faoliyat turlari jamoaviy ishlash va samarali kommunikatsiyani talab qiladi. Interaktiv metodlarning samaradorligi zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan uyg'unlashganda yanada ortadi. Elektron ta'lim platformalari, multimedia vositalari, virtual laboratoriyalar, videokonferensiyalar, onlayn forumlar va raqamli ta'lim resurslari interaktiv ta'limning yangi imkoniyatlarini yaratmoqda. Ushbu vositalar yordamida o'quvchilar ta'lim jarayonida faolroq ishtirok etish, axborotlarni tezkor izlash va qayta ishlash hamda mustaqil ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'ladi. Natijada ta'lim jarayoni yanada moslashuvchan, qiziqarli va samarali tus oladi. Interaktiv metodlarning pedagogik ahamiyati o'qituvchi faoliyatiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy pedagog

nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilar faoliyatini tashkil etuvchi, yo'naltiruvchi va motivatsiya beruvchi shaxs sifatida namoyon bo'lishi lozim. Interaktiv metodlar o'qituvchidan yuqori darajadagi kasbiy mahorat, ijodkorlik, pedagogik texnologiyalarni mukammal bilish va ta'lim jarayonini samarali boshqarish ko'nikmalarini talab qiladi. Shu bois zamonaviy pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda interaktiv metodlarni o'rganish va amaliyotga tatbiq etish muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, interaktiv metodlarni qo'llashda ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim pedagoglarning innovatsion metodlardan foydalanish bo'yicha tayyorgarligi yetarli emasligi, texnik vositalarning cheklanganligi, katta auditoriyalarda guruhli ishlarni tashkil etishdagi qiyinchiliklar va vaqt resurslarining yetishmasligi interaktiv ta'lim samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Biroq ushbu muammolarni pedagoglarning malakasini oshirish, ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish orqali bartaraf etish mumkin.

Interaktiv metodlar zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas tarkibiy qismiga aylanib bormoqda. Ular o'quvchilarning bilish faolligini oshirish, mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish, kommunikativ hamda ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirish, ijodiy salohiyatini yuzaga chiqarish va ta'lim samaradorligini oshirishda muhim pedagogik vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Ayniqsa, kompetensiyaviy yondashuv ustuvor bo'lib borayotgan zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv metodlardan samarali foydalanish raqobatbardosh, bilimli, tashabbuskor va yuqori malakali kadrlarni tayyorlashning muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Shu sababli interaktiv metodlarning nazariy asoslarini chuqur o'rganish, ularni amaliyotga keng joriy etish va pedagogik faoliyatda samarali qo'llash ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda.

XULOSA

Zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv metodlardan foydalanish ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning bilish faolligini kuchaytirish hamda ularni mustaqil va ijodiy fikrlashga yo'naltirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Hozirgi globallashuv va axborotlashuv sharoitida ta'lim jarayonini faqat an'anaviy usullar asosida tashkil etish zamon talablariga to'liq javob bera olmaydi. Shu sababli o'quvchilarni ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradigan, ularning shaxsiy imkoniyatlarini yuzaga chiqaradigan va amaliy kompetensiyalarini rivojlantiradigan interaktiv metodlardan foydalanish zarurati ortib bormoqda. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, interaktiv metodlar o'quvchilarning bilimlarni chuqur o'zlashtirishi, mantiqiy va tanqidiy fikrlashi, muammoli vaziyatlarni tahlil qilishi hamda mustaqil qarorlar qabul qilishi uchun qulay pedagogik muhit yaratadi. Ushbu metodlar yordamida tashkil etilgan mashg'ulotlarda o'quvchilar nafaqat bilim oladi, balki muloqot qilish, hamkorlikda ishlash, o'z fikrini asoslash va jamoa bilan faoliyat olib borish kabi

muhim hayotiy kompetensiyalarni ham egallaydi. Bu esa ularning kelgusidagi kasbiy va ijtimoiy faoliyatida muvaffaqiyatga erishishiga xizmat qiladi. Interaktiv metodlarning yana bir muhim afzalligi shundaki, ular o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishi va motivatsiyasini oshiradi. Dars jarayonida o'quvchilarning faol ishtiroki, fikr almashishi, munozara yuritishi va amaliy topshiriqlarni bajarishi natijasida bilimlarni o'zlashtirish darajasi sezilarli ravishda ortadi. Shuningdek, interaktiv metodlar ta'lim jarayonini demokratlashtirishga, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida samarali hamkorlikni yo'lga qo'yishga ham xizmat qiladi. Bugungi kunda ta'lim tizimining raqamlashtirilishi va innovatsion texnologiyalarning keng joriy etilishi interaktiv metodlarning imkoniyatlarini yanada kengaytirmoqda. Elektron ta'lim platformalari, multimedia vositalari va zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan uyg'unlashgan interaktiv metodlar ta'lim samaradorligini oshirishning muhim vositasiga aylanmoqda. Shu bois pedagoglarning interaktiv metodlardan foydalanish bo'yicha kasbiy kompetentligini rivojlantirish, ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash va innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Interaktiv metodlar zamonaviy ta'limning ajralmas tarkibiy qismi bo'lib, ular o'quvchilarning intellektual, kommunikativ, ijtimoiy va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim pedagogik ahamiyatga ega. Mazkur metodlardan samarali foydalanish ta'lim sifatini oshirish, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash va zamonaviy jamiyat talablariga mos barkamol shaxsni shakllantirishning muhim shartlaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2016.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF–5847-son Farmoni "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida".
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi PF–6079-son Farmoni "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida".
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining ta'lim tizimini rivojlantirish va pedagogik texnologiyalarni joriy etishga oid qarorlari.

Asosiy adabiyotlar

1. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.

2. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A., Pardaev A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste'dod, 2020.
3. Tolipov O'.Q., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: Fan, 2018.
4. Hasanboyev J., To'raqulov X., Haydarov M., Hasanboyeva O. Pedagogika. – Toshkent: Noshir, 2021.
5. Yo'ldoshev J.G', Usmonov S.A. Pedagogik texnologiya asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2017.
6. Musurmonova O. Pedagogik innovatsiyalar va ta'lim samaradorligi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2020.
7. Podlasiy I.P. Pedagogika. – Moskva: Yurayt, 2021.
8. Kodjaspirova G.M. Pedagogika. – Moskva: Yurayt, 2020.

Xorijiy adabiyotlar

1. Dewey J. Democracy and Education. – New York: Macmillan, 2018.
2. Bruner J. The Process of Education. – Cambridge: Harvard University Press, 2017.
3. Piaget J. The Psychology of Intelligence. – London: Routledge, 2019.
4. Vygotsky L.S. Mind in Society. – Cambridge: Harvard University Press, 2020.
5. Slavin R.E. Educational Psychology: Theory and Practice. – Boston: Pearson Education, 2021.
6. Johnson D.W., Johnson R.T. Cooperative Learning Methods. – Minnesota: Interaction Book Company, 2019.
7. Bonwell C.C., Eison J.A. Active Learning: Creating Excitement in the Classroom. – Washington D.C., 2018.

Internet manbalari

1. <https://president.uz>
2. <https://lex.uz>
3. <https://edu.uz>
4. <https://www.unesco.org>
5. <https://www.unicef.org>
6. <https://scholar.google.com>